

Tíðargrein

NÆRRI FRAMTÍÐI HUGSJÓN

Um vikuskiftið eru arkitekturardagar við hesi yvirskriftini. Dagarnir verða settir fríggjadagin 30.9, og alla vikuna hava børn og ung havt møguleika at luttaka á eini verkstovu um framtíðar arkitektur. Umframt framsýningar vera eisini temafundir um arkitekturpolitikk og landsplanlegging

Nærri framtíðini

»How will the world look, when we are your age?«

Henda spurning fekk eg og fleiri hundrad onnur við mær í Norðurlandahúsinum týsmorgunin. Vit høvdu leitað okkum hagar til stóru orkuráðstevnuna, sum SEV skipaði fyri. Heitið á ráðstevnuni 100 by 2030 sipar til stórtingu ætlanina hjá SEV at tryggja, at 100% av el-orkunýtsluni á landi verður grøn í 2030.

Á stórsíggja sóu vit myndir av bergtakandi náttúru, men eisini ræðandi myndir av hvussu vit menniskju hava dálkað og oyðilagt náttúruna. Myndarøðin endaði við Svartafoss, har vit til optimistisku tónarnar hjá Teiti »Hopefull« – sóu fitt ung fólk hugna sær í vakra umhvørvinum. Tá myndarøðin endaði trinu hesi somu ungu fólkinu inn á pallin og settu viðkomandi spurningar til salin.

»Hvussu fer verðin at síggja

út, tá vit eru í tykkara aldri?«

Vert at hugsa um!

Hugsjón

»Vit hava jørðina til láns frá okkara eftirkomarum«

Vit kunnu vera við at ávirka hvussu verðin fer at síggja út um 20 - 30 ár, um vit ynskja.

Føroyar vera marknaðarførðar í ferðavinnuhøpi sum ódálkaðar, hóast flest øll okkara sóu eitt bilvrak fyri og annað eftir rekast í náttúruni á skýggjanum, tá Dagur og Vika setti sjóneykuna á tað í summar. Vit sóu seinni hvussu fleiri av hesum vrakum vóru burturbeind, tibatúr. Hóast hetta rustaða jarnið sæst væl er onnur dálking av nógv størri týðningi. Vit kenna alt ov væl hvussu dálking frá fjarskotnum iðnaðarvirkjum hevur ávirkað okkara grind. Eisini veðurlagsbroytingarnar vísa hvussu økta CO₂-útlátið í einum parti av heiminum kann ávirka aðrar

partar av heiminum. Vit hava eina jørð, og tað er uppgávan hjá okkum øllum at fara væl um hana. Hóast ávisur skaði longu er hendur, kunnu vit minka um hann við í størstan mun at velja grønar loysnir. Í samband við nýbyggingar er upplagt at hugsa grønt longu við tekniborðið, men vit onnur eiga eisini at eggjast til at leggja um til grøna orku. Sitandi samgonga hevur sett sær sama mál sum SEV, at øll elorka á landi í 2030 skal stava frá varandi orku. Eisini er málið at longu um 10 ár skal helvtin av øllum sethúsum og bygningum í Føroyum verða hitað við grønnari orku. Tær avgerðir hvør einstakur okkara tekur í dag, kunnu hava ávirkan langt út í framtíðina. At kommunur og einstaklingar velja at rudda í náttúruni er sera gleðiligt, men ynskja vit at lata jørðina víðari í »betri standi« enn vit fingu hana er neyðugt eisini við meiri grundleggjandi broytingum.

Planlegging?

Arkitekturur hevur týðning!

Tá sethús og íbúðarhús vera bygd, vera ávisar treytir settar. Nýggja bygningsreglugerðin, sum skal tryggja at byggingin verður nýtilig, haldgóð og trygg verður sett í gildi fyri alt landið 1. Januar 2017.

Er talan um fleiri hús ella nýggjar býlingar kunnu aðrar serstakar treytir vera.

Um vit hyggja at eldru býlingunum í ymiskum bygdum síggja vit hvussu væl húsini liggja í lendinum og vanliga er veðurbetri í eldru býlingunum. So hvørt sum tíðirnar eru broyttar, er tørvurin á jørð til grundstykki øktur. Einstaklingar hava selt burturav jørð til grundstykki og kommunur hava staðið fyri størri útstykkningum, har tørvur hevur verið á tí. Kommunur leggja eisini langtíðarætlanir fyri hvørji øki verða nýtt til sethúsabygging, hvar vinnuligt virksemi kann vera, og so fram-

vegis.

Vit hava sostatt lógir og byggsamtyktir sum stýra hvussu vit byggja okkara hús, og hvar tey verða staðsett. Men vit hava ikki eina yvirskipaða ætlan fyri alt landið.

Ein onnur nýggjari avbjóðing er ferðavinnan, sum er økt seinastu árinu og nú stendur fyri 9% av okkara útflutningsvirði. Hetta er ikki komið av sær sjálvum, men er úrslitið av einum miðvísam arbeiði, og er tí gleðiligt. Men eisini her er planlegging av týðningi, tí økt tal av ferðafólki kann hava økt slit á náttúruna og umhvørvið við sær. Hvussu ferðavinnan eigur at skipast í ymsu økjum av landinum er áhugavert at hyggja nærri at. Hetta skal sjálvandi gerast í tøttum samstarvi við fólk í økinum. Kanska er vert at umhugsa at seta avmarkingar á hvar og nær ferðafólk kunnu ganga í haganum, fyri at taka atlit til fuglin til dømis. Tí hvat